Att röra och beröra historia

Matematik, SO, svenska - Ämnesövergripande, Årskurs 4-6

Syfte

Att belysa många olika sidor av mynten, till exempel i vilken tid de kom till. Eleverna får fundera på frågor som vem kan ha ägt myntet och vad det kunde ha använts till, men även en del matematiska frågor.

Läraren reflekterar

Jag har undervisat en grupp elever (blandat från år 4, 5 och 6) inom ett tema som berörde främst historia, teknik och krig (efter elevernas önskemål). Således blev flera ämnen, och flera delar av ämnena, berörda.

Metod och arbetsuppgifter

Jag hade med mig en påse gamla mynt till gruppen. Mynten var en blandning av ettöringar, tvåöringar och femöringar och ett och annat mynt från andra länder. Mynten var daterade mellan år 1930 fram till 1990.

Lektionen inleddes med att var och en av eleverna i gruppen fick ta ett mynt ur påsen. Eleverna fick titta på mynten och bekanta sig med vad det var de höll i handen – en bit av världens historia. Sedan ställde jag följande frågor till eleverna att fundera över och ta reda på:

- Vad tror du ditt mynt varit med om?
- Vem/Vilka kan ha hållit just ditt mynt i handen tidigare?
- Vad kunde man köpa med myntet?

Eleverna hade tillgång till Internet och kunde därmed i smågrupper (3-4 elever) hjälpas åt att leta reda på olika ledtrådar som kunde hjälpa var och en. Några googlade årtalet på myntet för att sedan koppla ihop händelser och personer till sitt mynt. Andra jämförde sitt mynts ålder med andra, för dem, kända saker som exempelvis Golden Gate eller huvudpersonen i en bok jag nyligen högläst (Hanas resväska). Jämförelserna spreds mellan grupperna. Några bytte mynt till, för dem, mer intressanta årtal.

Efter detta fick eleverna i uppdrag att tillsammans sortera mynten efter årtal och vi skapade tillsammans en tidslinje med mynten från 1930 fram till 1968. Vi kunde sortera in händelser på tidslinjen och också titta på olika valspråk som fanns på mynten. Att fundera på:

- Vad kan vi dra för slutsatser av de olika valspråken?
- Vad betydde/betyder de olika valspråken?

Slutligen sorterade vi resten av mynten och la alla mynt med ett visst årtal i en särskild hög varefter vi radade upp högarna bredvid varandra. Jag tog ett kort av kreationen och visade eleverna på projektorn. Plötsligt hade vi ett stapeldiagram som vi kunde diskutera kring, både vad som gjorde vårt alster till ett användbart diagram och vad som kunde göra tolkning av diagrammet svår (såsom exempelvis myntens olika tjocklek och så vidare). Övrigt att fundera på:

- Vilken är åldersskillnaden mellan äldsta och yngsta myntet?
- Hur många olika människor kan ha ägt det äldsta respektive yngsta myntet?

Arbetet avslutades med att alla elever fick byta till sig ett mynt med ett årtal de ville veta mer om. I och med ägarbytet av mynten ändrades historien för mynten och tjugo nya historier skrivs.

Inskickad av: Nicklas Mörk, Fröviskolan, Lindesberg
CC BY NC SA

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att använda och beskriva matematiska begrepp och samband mellan begrepp. (ma)
Utveckla förmåga att ställa frågor till historiska källor samt att tolka, kritiskt granska och värdera dessa. (hi)
Utveckla förmåga att söka information från olika källor och värdera dessa. (sv)

Centralt innehåll

Formulering av matematiska frågeställningar utifrån vardagliga situationer. (ma)
Vad historiska källor från tidsperioden, till exempel kyrkböcker, fotografier och domstolsprotokoll, kan berätta om det förflutna. (hi)
Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och i söktjänster på internet. (sv)